

Rijksdienst Caribisch Nederland
OCW

WHAT'S NEW ...

IN CARIBISCH NEDERLANDS ONDERWIJS

17

Maart/april 2022
Nummer 17

Nolly Oleana
Afdelingshoofd OCW in CN

Net toen iedereen na twee jaar Corona dacht dat alles wel weer “back to normal” zou zijn, was er dit jaar in Caribisch Nederland al meerdere malen sprake van een grote groei in het aantal besmettingen. Met als gevolg dat sommige scholen weer voor een korte periode dicht moesten.

Terugkijkend op de “knipperlichtsituatie” van de afgelopen twee jaren, kunnen we de volgende conclusies trekken:

- Ons onderwijs moet voor de toekomst zodanig worden ingericht dat er soepel en effectief op afstandsonderwijs kan worden overgestapt.
- Wij zijn het aan onze leerlingen verplicht om hen onder alle omstandigheden het onderwijs te blijven bieden dat zij nodig hebben om het beste uit zichzelf te kunnen halen.
- Er is nog een lange weg te gaan om te zorgen dat de scholen in Caribisch Nederland snel en moeiteloos kunnen overstappen op afstandsonderwijs van een goede kwaliteit, mocht dat nodig zijn.

Nu is Caribisch Nederland in de gelukkige situatie dat er binnen het **Nationaal Programma Onderwijs (NPO)** in ruime mate middelen beschikbaar zijn voor zowel de materialen als de maatregelen en kennisopbouw die nodig zijn om tot goed afstandsonderwijs te kunnen komen. Hiermee bevinden wij ons, vergeleken met een groot deel van de wereld, in een bevoorrechte positie.

Daarom doe ik een oproep aan iedereen in het Caribisch Nederlandse onderwijs om optimaal gebruik te maken van de mogelijkheden die ons ter beschikking staan om de leerlingen het beste onderwijs te kunnen bieden.

VOORWOORD

“Vanuit de knipperlichtsituatie van de afgelopen twee jaren is het belangrijk om het onderwijs zodanig in te richten dat er soepel en effectief op afstandsonderwijs kan worden overgestapt.”

INDEX

3	Colofon	9	Voortgang LVS-BES project Naar een betere samenwerking tussen jeugdketenpartners Bonaire	18	Verkenning integratie wetgeving beroepsonderwijs en SKJ Beroepsonderwijs en arbeidsmarkt Meer hospitality opleidingen voor Saba en Sint Eustatius
4	Onderwijsnieuws Nieuwe Bachelor of Education in augustus van start Kibrahacha groeit gestaag	10	Vergroot je internationale netwerk met eTwinning	19	Cultuureducatie met Kwaliteit in CN
5	Ontwikkeling Derde Onderwijsagenda Caribisch Nederland in volle gang Waar staan we nu?	11	Interview Een goed begin is het halve werk	20	Speciaal loket voor aanvragen Rijkscultuurfondsen CJP Cultuurkaart, ook voor leerlingen in Caribisch Nederland
6	Meer over het Nationaal Programma Onderwijs Meer aandacht voor digitalisering	14	Drie projecten ter voorbereiding van aankomende studenten	21	ROA CN scherpt organisatie en processen aan
7	Actualisering leerlijnen Invoering specialistisch onderwijs in Caribisch Nederland	15	Buitenlandervaringen voor onderwijsinstellingen Caribisch Nederland met Erasmus+	22	Nieuw Personeelshandboek Onderwijspersoneel Hoe komt de arbeidsvoorwaardenovereenkomst tot stand?
8	Becky's house of esports op saba	16	Nieuwe gezichten Ruud Nauts	23	Nieuwe arbeidsvoorwaardenovereenkomst onderwijs Wijziging zwangerschapsverlof onderwijspersoneel Voed-/kolfverlof ook voor onderwijspersoneel
		17	Nieuwe gezichten Mirella Thijm Aanvragen Lerarenbeurs 2022-2023	24	Nieuwe arbeidsvoorwaardenovereenkomst voor onderwijspersoneel Caribisch Nederland

COLOFON

Deze elektronische nieuwsbrief is een uitgave van OCW in Caribisch Nederland en heeft tot doel om:

- aan onderwijsprofessionals en andere geïnteresseerden informatie te bieden over ontwikkelingen met relevantie voor het onderwijs in Caribisch Nederland;
- de uitwisseling van onderwijsgerelateerde kennis en best practices tussen de eilanden te stimuleren.

Redactie: Elaine Marchena en Minke Visser

Ontwerp en lay-out: I-Design, Ivonne Zegveld

Wilt u op de verzendlijst voor deze elektronische nieuwsbrief of wilt u eraan bijdragen?
Neem dan contact op met Elaine Marchena: elaine.marchena@rijksdienstcn.com

Deadline voor de volgende editie: 20 juni 2022

© Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)

Nieuwe Bachelor of Education in augustus van start

In augustus 2022 start de nieuwe Bachelor of Education lerarenopleiding tot leraar primair onderwijs voor Sint Eustatius en Saba. Deze opleiding is ook bedoeld voor onderwijsassistenten en zijinstromers.

Dit besluit kon medio februari genomen worden na een gespreksronde van de University of St. Martin, de University of the Virgin Islands en OCW met de schoolleiders en besturen van Sint Eustatius en Saba, die waardevolle input opleverde.

De opleiding tot leraar primair onderwijs wordt een zogenaamde "blended" opleiding, dus deels online en deels "live" en zal in samenwerking met deze twee universiteiten worden aangeboden. In de komende periode werken zij verder aan alle praktische zaken om de opleiding te realiseren.

We houden u op de hoogte.

KIBRAHACHA GROEIT GESTAAG

Kibrahacha, het partnerschap voor 'Samen Opleiden in het Caribisch gebied', groeit ook dit schooljaar verder uit. Zo zijn er zes nieuwe opleidingsscholen op de ABC-eilanden bijgekomen.

Eén daarvan op Bonaire: **Basisschool het Koraal**, voor particulier speciaal onderwijs. Op de opleidingsschool vindt het werkplekleren van de studenten plaats. In samenwerking met de lerarenopleidingen wordt zo een optimale leer-werkomgeving gecreëerd. Vera Dohmen, directrice van het Koraal vertelt: "Wij hebben ons aangesloten bij Kibrahacha omdat we het belangrijk vinden dat nieuwe leerkrachten breed georiënteerd zijn en kennis maken met verschillende onderwijssystemen. We zien dat samenwerken met andere scholen, instanties en opleiders van waarde is voor de ontwikkeling van de school en het onderwijs in zijn algemeenheid."

Op Bonaire waren Skol Amplio Papa Cornes, Kolegio Kristu Bon Wardador en Basisschool de Pelikaan reeds als opleidingsscholen aangesloten bij Kibrahacha.

Kibrahacha

Onderwijsnieuws

Ontwikkeling derde Onderwijsagenda Caribisch Nederland in volle gang

In 2020 is de looptijd van de [Tweede Onderwijsagenda](#) afgelopen. Uit de evaluatie van de uitvoering van deze onderwijsagenda is gebleken dat nog niet alle prioriteiten en doelen zijn gerealiseerd, wat ook begrijpelijk is omdat het een doorlopend en ambitieus proces is.

Gelukkig is het enthousiasme en de inzet groot onder alle betrokken partijen. Bijna allemaal pleitten ze dan ook voor een vervolg van een onderwijsagenda, die bij voorkeur specifiek per eiland is ingericht.

De [Onderwijsagenda voor Caribisch Nederland](#) wordt opgesteld in samenwerking met de scholen, ROA, EOZ, SKJ en de openbare lichamen. Het doel is: verbeterde onderwijsresultaten doordat scholen in Caribisch Nederland (nog beter) toegerust zijn om taken zelfstandig uit te oefenen en leerlingen onderwijs krijgen van een kwaliteit die minimaal voldoet aan Europees Nederlandse maatstaven.

Stand van zaken

Aan alle betrokken partijen is gevraagd wat de komende jaren hun prioriteiten zijn, welke taken zij zelfstandig kunnen oppakken, welke beter vanuit het Nationaal Programma Onderwijs opgepakt kunnen worden en welke ondersteuning zij verder per eiland verwachten voor uitvoering van de derde onderwijsagenda. Deze bijdragen zijn verzameld en worden vergeleken met de visie van de beleidsdirecties binnen OCW. Ook de bevindingen van [Pesant](#), de organisatie die een groot deel van de scholen ondersteunt bij het opstellen van plannen voor het Nationaal Programma Onderwijs om eventuele opgelopen vertragingen/achterstanden bij leerlingen weg te werken, worden in de analyse per eiland meegenomen.

De bedoeling is dat de Derde Onderwijsagenda voor de start van het nieuwe schooljaar is opgesteld, met als looptijd 2022-2026.

Naar een eigen nieuwe ondersteuningsstructuur voor schoolbesturen:

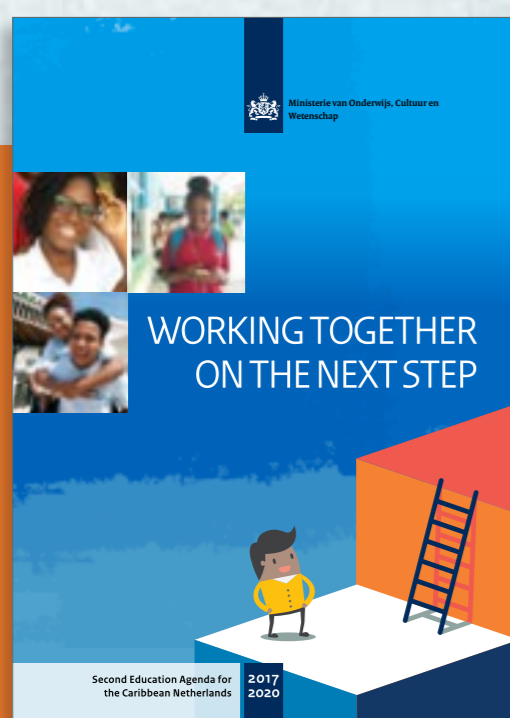
Waar staan we nu?

Sinds medio 2021 werkt kwartiermaker Theo Telting samen met de scholen aan de ontwikkeling van een eigen nieuwe ondersteuningsstructuur voor de schoolbesturen. Na een voortvarende start heeft dit traject wat vertraging opgelopen als gevolg van onder meer de coronaproblematiek.

Momenteel zijn de schoolbesturen opnieuw met elkaar in gesprek om uitgangspunten en ontwerpkenmerken van de ondersteuningsstructuur, die al in 2019 onderling waren overeengekomen, te herbevestigen en waar nodig bij te stellen. Het gesprek tussen de deelnemende schoolbesturen zal, per eiland, plaatsvinden in de vorm van zogenaamde "consensus workshops", beginnend met Saba.

De output van de consensus workshops zal de basis vormen voor een gedetailleerde blauwdruk met een realistisch tijdpad voor de opzet van de ondersteuningsstructuur. Aansluitend zal de kwartiermaker de scholen begeleiden tijdens de implementatiefase.

Daarnaast heeft de kwartiermaker recent, op speciaal verzoek van schoolbesturen op de bovenwinden, samen met ervaringsdeskundige en financieel expert Mark Volmerink van de scholengemeenschap Bonaire, een workshop verzorgd over de bekostiging van het onderwijs.

In de vorige onderwijsagenda waren de volgende prioriteiten geformuleerd:

het bevorderen van bestuurskracht, gezond financieel beheer, effectiever taalonderwijs, aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt, op orde brengen van de onderwijszorgstructuur en verbeterde randvoorwaarden zoals huisvesting.

Meer over het Nationaal Programma Onderwijs

Zoals de meesten van u zullen weten, is het Nationaal Programma Onderwijs (NP Onderwijs) er voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 heeft het programma ongeveer 8,5 miljard euro beschikbaar voor scholen in het primair en het voortgezet onderwijs en voor gemeenten. Zij kunnen hiermee leerlingen helpen om leervertragingen en andere problemen veroorzaakt door corona aan te pakken.

Met de 'schoolscan' (een probleem- en behoefteanalyse) kunnen scholen in Europees en Caribisch Nederland in beeld brengen wat leerlingen en scholen nodig hebben om leervertragingen te kunnen inlopen. Op basis van de analyse uit de schoolscan kan vervolgens een koers uitgezet worden door specifieke interventies uit te voeren binnen het schoolprogramma.

Er zijn verschillende soorten interventies mogelijk:

- Meer onderwijs (binnen of buiten reguliere schooltijden) voor groepen leerlingen om hun kennis en vaardigheden bij te spijkeren (zoals voor- en vroegschoolse interventies en zomer- of lentescholen);
- Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren (zoals individuele instructie en beheersingsgericht leren);
- Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen (zoals sportieve activiteiten en cultuureducatie);
- Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen (zelfregulerend en samenwerkend leren);
- (Extra) inzet van personeel en ondersteuning (door klassenverkleining of hulp van assistenten);
- Faciliteiten en randvoorwaarden (zoals ouderbetrokkenheid en digitale technologie).

De website www.nponderwijs.nl biedt veel praktische informatie en vormen van inhoudelijke ondersteuning. Zo zijn er een helpdesk en advieslijn, webinars, brochures en handreikingen en diverse betrokken expertisecentra voor scholen en gemeenten die willen werken aan een herstel en ontwikkelingsplan tijdens en na corona.

Meer aandacht voor digitalisering

Digitalisering in het onderwijs is door de coronacrisis in een stroomversnelling gekomen. De inzet van technologie bij afstandsonderwijs werd met het sluiten van de scholen in veel gevallen een noodzaak. Maar ook los van de coronacrisis kan ICT helpen om (werken in) het onderwijs beter, leuker en makkelijker te maken.

Aangezien er nog onvoldoende zicht is op de huidige inzet van ICT in het onderwijs is door OCW in Europees en Caribisch Nederland besloten om een nulmeting uit te voeren op de eilanden. Dit om een beeld te krijgen van de aanwezige ICT-randvoorwaarden en de ambities voor de toekomst. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de lokale onderzoeker Rianda Sacré (bestuurskundige en ervaren onderzoeker uit Bonaire), **Kennisnet** (een organisatie voor onderwijs en ICT) en **Oberon** (een onafhankelijk onderzoek- en adviesbureau op het gebied van onderwijs).

Het onderzoek bestaat uit interviews met schoolbesturen en schoolleiders en een vragenlijst onder leraren. De resultaten vormen het startpunt van een ontwikkelings-traject waarin scholen een visie op en strategie voor digitalisering gaan formuleren.

Om de inzet van digitale technologie te bevorderen kan gebruik worden gemaakt van financiering uit het NPO (red.: zie het vorige artikel). Digitalisering zal ook worden opgenomen in de nieuwe onderwijsagenda.

Onderwijsnieuws

Actualisering leerlijnen

Om het onderwijsaanbod op Sint Eustatius en Saba verder te ontwikkelen en de transitie van Nederlands naar Engels als instructietaal te vergemakkelijken, heeft het Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling (SLO) leerlijnen ontwikkeld voor NVT, Engels en Rekenen. Op Sint Eustatius werken leerkrachten inmiddels zes jaar met deze leerlijnen en op Saba zijn ze vorig jaar geïmplementeerd.

Mariëtte Hoogeveen

Marion Snetselaar

Stanja Oldengarm

In 2021 zijn Mariëtte Hoogeveen en Stanja Oldengarm van SLO, samen met Marion Snetselaar van Taalconsult, gestart met een evaluatie van de leerlijnen zodat deze passend blijven voor de onderwijssituatie op de eilanden. Een leerlijn is een per leerjaar of cluster van leerjaren geformuleerde verdeling van leerinhouden en activiteiten. Leerlijnen bieden leerkrachten ondersteuning en helpen het onderwijsniveau te verhogen. Ze dragen daarnaast bij aan een betere aansluiting van het onderwijsaanbod bij de overgang naar een nieuw leerjaar en naar het VO. Daarom wordt wel gesproken van doorlopende leerlijnen.

In 2021 zijn op beide eilanden werkgroepen voor NVT, Engels en Rekenen gevormd. Middels een enquête en bijeenkomsten in oktober, heeft SLO geïnventariseerd hoe de leerkrachten met de leerlijnen werken en wat hun ervaringen ermee zijn.

In 2022 gaan de leerkrachten aangeven op welke punten zij graag veranderingen zouden zien. SLO zal op basis hiervan revisies voorstellen, die weer tijdens bijeenkomsten met de leerkrachten worden besproken. De laatste stap is de implementatie van de herziene leerlijnen.

Invoering specialistisch onderwijs in Caribisch Nederland

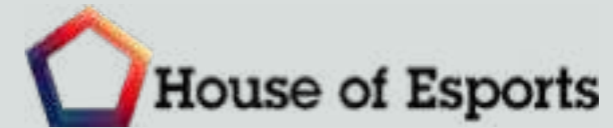
Op verzoek van het ministerie van OCW hebben de drie Expertise Centra Onderwijszorg (EOZ's) in 2021 in kaart gebracht welke leerlingen op hun eiland niet binnen de bestaande voorzieningen opgevangen kunnen worden.

De EOZ's hebben elk een plan van aanpak opgesteld om voor deze leerlingen een (specialistische) onderwijsvoorziening in te richten. De plannen op Saba en Statia zijn in het najaar van 2021 goedgekeurd en de implementatie is in volle gang. De inrichting van de voorziening op Bonaire is in 2022 van start gegaan.

Het ministerie van OCW heeft voor de opstart en uitvoering van deze voorzieningen in het eerste

schooljaar (2021/2022) voor Caribisch Nederland als geheel €2,7 miljoen vrijgemaakt. Dit bedrag is tot stand gekomen op basis van globale schattingen van leerlingenaantallen.

Op elk eiland zal in de loop van 2022 een tussentijdse evaluatie van de voorziening plaatsvinden, zodat het ministerie met de EOZ's afspraken kan maken over de hoogte van structurele financiering met ingang van kalenderjaar 2023.

BECKY'S HOUSE OF ESPORTS OP SABA

Gamen is een populaire vrijetijdsbesteding voor de huidige generatie jongeren die opgroeit met toegang tot tablets, smartphones en internet. Toch spelen ze ook graag fysiek samen. Om in beide behoeften te voorzien, heeft de Saba Comprehensive School Becky's House of Esports geopend. Het spelen van games en Esports is zoveel meer dan alleen vermaak. Het is competitief, sociaal verbindend, legt onbekende talenten bloot, biedt een uitlaatklep én is educatief.

FIFA spelen op gloednieuwe spelcomputers, een wand beklimmen in de GameGym terwijl je punten moet verzamelen die erop geprojecteerd worden of virtueel boogschieten en tegelijkertijd je topografische kennis vergroten door het juiste land te raken. Het activiteitenaanbod in Becky's House of Esports sluit aan bij de digitale belevingswereld van de jeugd en draagt bij aan hun gezonde en sociale ontwikkeling.

Onder begeleiding van coaches die opgeleid zijn door het [House of Esports in Rotterdam](#) leren kinderen 'gamenderwijs' over thema's als respect, samenwerken, elkaar coachen, omgaan met winst en verlies en afspraken nakomen. Professionals vanuit welzijn, sport en onderwijs zijn voortdurend bij het programma betrokken en ook is er aandacht voor ouderbetrokkenheid.

Een leuke bijkomstigheid: de locatie beschikt over een AirBnB gedeelte, met een prachtig uitzicht over de wijk St. John's, waar bezoekers kunnen verblijven. Zo maken zij het project van dichtbij mee én leveren ze tegelijk een bijdrage aan het opleiden van Hospitality studenten die de AirBnB faciliteiten beheren.

VOORTGANG LVS-BES PROJECT

Het traject om te komen tot het Leerlingvolgsysteem BES voorloopt voorspoedig. Op dit moment wordt hard gewerkt aan de ontwikkeling van de toetsen voor *Nederlands als Vreemde Taal* en Engels. De verwachting is dat deze eind van de zomer klaar zijn.

In de zomer zal de ontwikkeling van de toetsen *Papiamentu* starten; hiervoor was het wachten nog op het referentiekader en de leerlijnen Papiamentu.

De programmamanager en projectleiders zijn in september naar Bonaire afgereisd om kennis te maken met de scholen, directeuren en docenten. Eenzelfde reis naar Saba en St. Eustatius heeft vanwege corona nog niet kunnen plaatsvinden, maar staat nog wel in de planning. Behalve tijdens de fysieke ontmoetingen en dienstreizen naar de BES worden de schoolbestuurders online geïnformeerd in de Bestuurlijke Overleggroep en kunnen leraren online hun input geven in de Werkgroep BES.

Na de zomer breekt de fase aan van het uitproberen van de ontwikkelde toetsen Engels en NVT. Dan zal de **Rolf groep** een start maken met de implementatie van de toetsen op de eilanden.

Naar een betere samenwerking tussen jeugdketenpartners Bonaire

Het ministerie van OCW onderzoekt hoe op Bonaire de samenwerking tussen jeugdketenpartners verbeterd kan worden. Hiervoor hebben zij in de periode juni t/m oktober 2021 met lokale partners uit de zorg-, veiligheid- en onderwijssector eerst de knelpunten in kaart gebracht.

Vervolgens hebben de ketenpartners van november 2021 t/m januari 2022 in werkgroepen en onder leiding van beleidsmedewerkers van OCW aan een concreet voorstel gewerkt om de ketensamenwerking te verbeteren.

Onderwerpen uit het voorstel zijn:

Het delen van informatie t.b.v. ondersteuning aan gezinnen

- Ondersteuning bij de toepassing van privacy wet- en regelgeving
- Vertrouwen onder burgers vergroten

Zorgen dat hulpverlening niet meer stagneert door een gebrek aan toestemming

- Ondersteuning in de communicatie naar ouders/verzorgers
- Eenvoudigere toestemmingsprocedure

Een samenwerkingsstructuur voor de jeugdketen opzetten

- Strategisch ketenoverleg tussen de rijksoverheid, lokale overheid en ketenpartners (re)organiseren
- Strategisch ketenoverleg tussen ketenpartners (re)organiseren met toevoeging van ondersteuning

Vanaf 1 februari 2022 wordt in overleg met het Openbaar Lichaam Bonaire en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport gewerkt aan de uitvoering van het voorstel.

Vergroot je internationale netwerk met eTwinning

Werk je als docent voor een onderwijsinstelling in het Caribisch deel van het Koninkrijk en wil je ook een digitaal Europees project starten?

Verdiep je dan in de mogelijkheden van eTwinning!

eTwinning

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

erasmus+
meer perspectief

eTwinning is een online community waar leraren en leerlingen gratis en veilig internationaal kunnen samenwerken. Het is bedoeld voor basisscholen, middelbare scholen en mbo-scholen die vanuit het klaslokaal willen internationaliseren.

Docenten kunnen via het platform collega's in het buitenland zoeken die online willen samenwerken met hun leerlingen. Binnen een internationaal project hebben leerlingen contact met elkaar via de TwinSpace.

Met eTwinning kun jij samen met jouw leerlingen internationaal samenwerken zonder te reizen!

[Klik hier en ontdek meer over eTwinning](#)

Volg een gratis eTwinning webinar. Bekijk de agenda voor de meest actuele [Webinar data](#).

Interview met bureau TuranGoeloe

Een goed begin is het halve werk

OCW en bureau TuranGoeloe sloten vorige maand voor de tweede keer een overeenkomst voor de opvang en begeleiding van studenten uit Caribisch Nederland (CN) die hun opleiding in Nederland gaan voortzetten. Dit bureau, dat de studenten in de afgelopen jaren heeft begeleid, was opnieuw als winnaar uit de bus gekomen van een aanbesteding die het ministerie in het najaar van 2021 uitvoerde. Een mooie aanleiding voor de What's new om in gesprek te gaan met Halima en Lushena, de twee drijvende krachten achter TuranGoeloe.

Uitgangspunt voor de ondersteuning van bureau TuranGoeloe is dat "... iedereen zijn droom kan waarmaken, met de juiste mindset en begeleiding" (red.: overgenomen van website TuranGoeloe). Hierbij draait het om het kernbegrip bewustwording. Lushena legt uit dat studenten van de eilanden zowel fysiek als mentaal een overstap moeten maken.

"Studenten van de eilanden komen uit een verzorgende omgeving, waar zowat alles voor je wordt geregeld, vanuit een persoonlijke benadering." Maar in Nederland krijgen zij, volgens Halima, te maken met een zakelijke participatiesamenleving, waar zij zich moeten aanpassen aan de regels en zelf actie moeten ondernemen om hun doelen te bereiken; zowel in hun studie als in hun privéleven. "Die bewustwording is nodig, om in je houding en gedrag de aanpassingen te kunnen maken die nodig zijn om je in de Nederlandse samenleving te kunnen redden; dit is de mentale transitie die Caribische studenten moeten ondergaan", stelt Lushena.

Tijdens de interactieve Masterclasses *The journey to your success in the Netherlands* die het bureau twee keer per jaar organiseert, stellen de studenten zelf een stappenplan op voor het doorlopen van alle stappen die nodig zijn voor een goede start en een succesvolle studieperiode in Nederland.

Doelen en drijfveren

Daarbij is het belangrijk dat studenten eerlijk tegenover zichzelf zijn over hun doelen en hun drijfveren voor een studie in Nederland. In principe wil iedereen naar Nederland om een studie af te ronden en een diploma te behalen. Maar vaak zijn er nog andere drijfveren, zoals de wens om zelfstandig te worden of om meer van de wereld te zien. Het is belangrijk dat iedere student zijn of haar doelen helder heeft. Op de website staat hierover: "Als je niet eerlijk tegen jezelf bent, merk je dat wanneer je in Nederland bent. Jouw proces loopt dan niet lekker, met alle gevolgen van dien." Doel van de masterclass is dat

de student een plan van aanpak voor zichzelf opstelt om bewust en goed voorbereid naar Nederland te kunnen verhuizen.

Sommige studenten gaan volgens TuranGoeloe uit van positieve verhalen en komen onvoldoende of niet voorbereid naar Nederland toe. Door deelname aan de masterclass komen sommigen er achter dat Nederland niet de beste optie is en/of dat ze niet goed voorbereid zijn. "In dat geval is het zaak om dit zo snel mogelijk te onderkennen, om te voorkomen dat je zonder diploma en met een grote studieschuld naar je eiland terug moet keren", stelt Halima.

"ALS JE NIET EERLIJK TEGEN JEZELF BENT, MERK JE DAT WANNEER JE IN NEDERLAND BENT. JOUW PROCES LOOPT DAN NIET LEKKER, MET ALLE GEVOLGEN VAN DIEN."

Halima Turan groeide op in Nederland. Met een Turkse moeder en een Surinaamse vader heeft zij een stevige basis meegekregen in het omgaan met cultuurverschillen. Na haar vooropleiding Maatschappelijk Werk en Dienstverlening heeft zij zich gespecialiseerd in coaching, het denkpatroon van studenten en het stimuleren van ouderbetrokkenheid.

Lushena Goeloe is afkomstig van de eilanden. Zij vertrok op haar 21e naar Nederland, waar zij met succes de studie Cultureel Maatschappelijke Vorming aan de Haagse Hogeschool afrondde. Haar specialismes zijn intercultureel vakmanschap en het begeleiden van studenten met een migratieachtergrond. Zo was zij onder meer vijf jaar lang actief als student ambassadeur voor de Haagse Hogeschool.

Doorstroom naar vervolgonderwijs

Voor meer informatie

Meer informatie over de dienstverlening en de aanpak van bureau TuranGoeloe vindt u op hun [website](#). Voor verdere vragen kunt u contact opnemen met TuranGoeloe via het contactformulier op de website.

Praktische regelingen

Naast de mentale kant van de voorbereidingen gaan de masterclasses ook in op de vele praktische zaken die geregeld moeten zijn. “Als dit niet het geval is dan lopen studenten al vanaf het begin achter de feiten aan en staan ze al direct 1-0 achter. De ervaring leert dat het dan erg lastig is om het eerste jaar succesvol af te ronden”, zo is op de website van TuranGoeloe te lezen.

Studenten kunnen verschillende praktische zaken door TuranGoeloe laten verzorgen. Zoals het zoeken van geschikte woonruimte of het boeken van vliegtickets voor de reis naar Nederland. OCW financiert het bureau voor het verlenen van deze begeleidingsservice en aan de studenten worden louter netto kosten in rekening gebracht, bijvoorbeeld voor hun vliegticket en voor het huur- en borgbedrag voor hun studentenkamer.

Waarom kiezen voor begeleiding door TuranGoeloe?

Volgens TuranGoeloe hebben veel aankomende studenten het idee dat ze alles wel zelf kunnen regelen met de hulp van die tante, neef, broer of zus. Helaas blijkt in de praktijk dat deze vaak niet bekend zijn met alle zaken die voor de student moeten worden geregeld. “De familieleden houden zich nou eenmaal niet dagelijks hiermee bezig en weten ook niet altijd precies hoe het zit of wat er veranderd is”, stelt Lushena.

Halima vult aan: “Bovendien missen studenten dan de hele (gratis!) ondersteuning die het bureau ze kan bieden om op tijd te doorgronden wat er op persoonlijk vlak voor nodig is om in de nieuwe woon- en studieomgeving goed te kunnen functioneren en hoe je aan jezelf kunt werken om daarin te kunnen groeien. Niet voor niets benadrukken wij op onze website hoe belangrijk het is om in jezelf te investeren. Een goed begin is het halve werk, maar half werk is geen goed begin”, aldus Halima.

Wat biedt TuranGoeloe de student?

Alle studenten uit Caribisch Nederland kunnen **gratis** gebruik maken van de begeleidingsservice door bureau TuranGoeloe. Ook studenten die mbo 1 of 2 gaan doen en de zogenaamde “free movers”: studenten die op eigen gelegenheid naar Nederland gaan.

Overzicht van de gratis diensten voor alle aankomende studenten uit Caribisch Nederland:

- Voorlichting op Bonaire, Sint Eustatius en Saba over de begeleiding.
- Eerste, online “**Doe eens gek, doe de check**” test. Daarmee kunnen studenten zelf controleren of ze wel klaar zijn om in Nederland te gaan studeren.
- Online masterclass “**Journey to your success in the Netherlands**” om de student te helpen zijn/haar doelen helder te krijgen.
- Voor de student die ook het regelen van huisvesting heeft aangevraagd, wordt woonruimte verzorgd voor de duur van minimaal één jaar.
- Voor de student wordt desgewenst een vliegticket geregeld voor de vlucht naar Nederland.
- De student wordt geholpen bij het tijdig (dus vóór de datum dat de verzekering van kracht moet zijn) afsluiten van de verplichte en gewenste verzekeringen voor minstens de duur van een kalenderjaar.
- Centrale ontvangst, met algemeen introductieprogramma om wegwijs te worden in Nederland en het openbaar vervoer.
- De student wordt wegwijs gemaakt bij aankomst in zijn/stad. Denk hierbij aan hulp bij het vinden van de onderwijsinstelling, het openen van een bankrekening, de inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP), de inschrijving bij huisarts, tandarts en apotheek, de werking van het openbaar vervoer, de ligging van winkels etc.
- Ondersteuning door een vaste begeleider tijdens het eerste studiejaar. De begeleider:
 - bevordert een succesvolle start en het integratieproces van de student in de onderwijsinstelling, in overleg met de mentor van binnen de onderwijsinstelling
 - maakt de student bewust van zijn rechten en plichten als student.
 - werkt waar nodig met de student aan diens studievaardigheden.
 - werkt met de student aan de integratie in zijn woonomgeving en in de Europees-Nederlandse samenleving.

THEMA

Doorstroom naar vervolgonderwijs

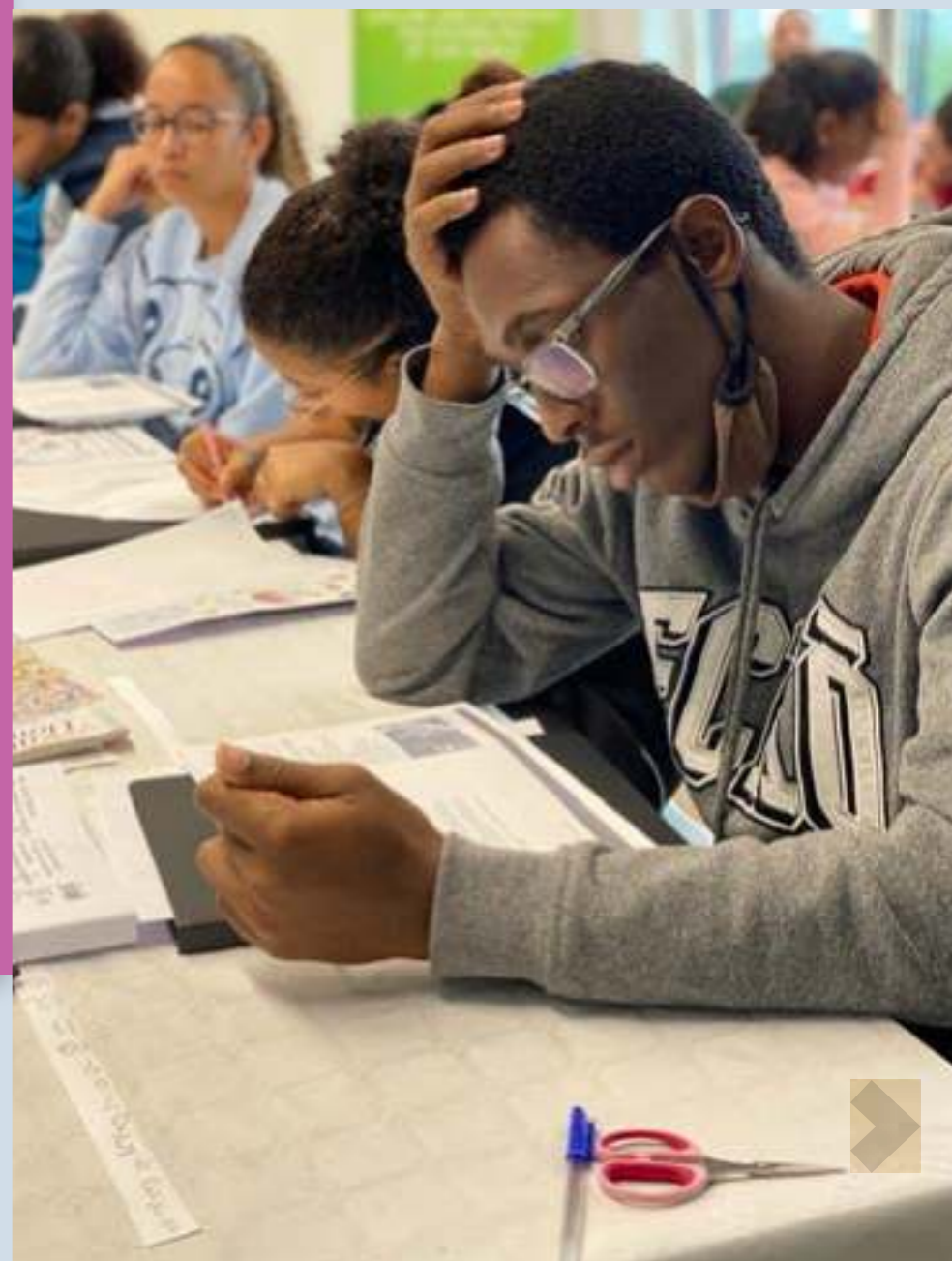

Nieuwe brochure met uitleg Wet Studiefinanciering BES voor studenten

In de nieuwe e-publicatie "De Wet Studiefinanciering BES uitgelegd" kunnen (aankomende) studenten sinds kort alles dat te maken heeft met studiefinanciering voor Caribisch Nederlandse studenten (na)lezen. Het gaat om een interactieve brochure, die ook gemakkelijk vanaf een tablet of mobiele telefoon te raadplegen is.

De brochure is te vinden onder het kopje "Brochures" op de [website van RCN Studiefinanciering](#). En wordt aangeboden in drie taalversies: Nederlands, Engels en Papiamentu.

Ricardo uit Sint Eustatius (op de voorgrond) werkt aan een samenvatting tijdens een masterclass van bureau TuranGoeloe over studievaardigheden.

Meer over de overeenkomst tussen TuranGoeloe en OCW

Sinds 10-10-2020 sluit het ministerie een overeenkomst voor bepaalde tijd af met een marktpartij om studenten uit Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) op te vangen en te begeleiden voorafgaand aan en gedurende hun eerste studiejaar.

Deze marktpartij wordt geselecteerd via een openbare aanbesteding. Het ministerie heeft najaar 2021 een aanbesteding uitgevoerd waarbij TuranGoeloe opnieuw als winnaar uit de bus is gekomen. De overeenkomst gaat per 1 maart 2022 in en geldt tot en met 31 augustus 2026. Na het verstrijken van deze periode kan de overeenkomst drie keer met één studiejaar worden verlengd.

Financiering en kostenplaatje

Het begeleidende bureau wordt gefinancierd door OCW en **de dienstverlening is gratis voor de student uit Caribisch Nederland**. Wat de student zelf moet betalen, zijn diens eigen kosten zoals voor het vliegticket, de kamerhuur en het inrichten van de studentenkamer. De studenten die de opstarttoelage via RCN Studiefinanciering hebben verkregen, kunnen deze kosten met de opstarttoelage betalen. Studenten zonder opstarttoelage betalen deze kosten uit hun eigen middelen.

Studenten bouwen samen een toren tijdens een training bij Bureau TuranGoeloe (teamvorming en samenwerken)

Drie projecten ter voorbereiding van aankomende studenten

Een door OCW ingestelde werkgroep werkt momenteel aan drie projecten ter ondersteuning van Caribisch Nederlandse leerlingen bij hun voorbereidingen op een studie buiten het eigen eiland.

Informatieve webinars per BES eiland

Via informatieve webinars kunnen leerlingen op Bonaire, Sint Eustatius en Saba dit voorjaar ervaringen en tips ontvangen van eerste- en tweedejaarsstudenten, afkomstig van "hun" eiland. De jongeren die aan het woord komen, studeren in Nederland, de Verenigde Staten of elders in de Caribbeaan. De geselecteerde studenten zullen tijdens korte interviews ingaan op hun studie-ervaringen en adviezen geven over de volgende aandachtsgebieden: de voorbereidingen op het eigen eiland, het belang van een sociaal netwerk, omgaan met cultuurverschillen, hoe effectief te studeren, zelfredzaamheid en leven van een studiebeurs. Ook komen enkele ouders aan het woord. De drie live webinars (een per eiland) worden opgenomen zodat ze naderhand ook nog, desgewenst klassikaal, bekeken kunnen worden.

Postercampagne 'Ben jij goed voorbereid?'

In het kielzog van de hiervoor genoemde webinars zal op ieder eiland een postercampagne worden gevoerd. De posters zullen adviezen brengen over de zes bovengenoemde aandachtsgebieden, met concrete verwijzingen naar belangrijke informatiekanalen voor aankomende studenten.

Informatieve webinars per BES eiland

Tot enkele jaren geleden organiseerden de scholen in samenwerking met de afdeling RCN Studiefinanciering een voorbereidende cursus voor vertrekkende leerlingen. Die ging vooral in op aspecten die te maken hebben met zelfredzaamheid. Om verschillende redenen is deze cursus sinds 2019 niet meer georganiseerd. Vanaf dit voorjaar komt er een nieuwe, geüpdatete versie van dit initiatief, bedoeld voor leerlingen van zowel de examen- als de pre-examenklassen.

Bovenstaande projecten baseren zich op drie recente onderzoeksrapporten* over de problemen die het studiesucces van Caribische leerlingen in de weg staan. Om te zorgen dat de projecten goed aansluiten bij de doelgroep, laat de projectgroep zich adviseren door een klankbordgroep van studenten en door decanen van de lokale middelbare scholen.

* *Studiesucces en -ervaringen van studenten uit de Caribische delen van het Koninkrijk (door Reserarchned in opdracht van OCW), Kopzorgen van Caribische studenten (in opdracht van de Ombudsman) en het studiesucces van studenten uit de ABC-eilanden (in opdracht van Levende Talen Papiaments).*

Onderwijsnieuws - vervolg

BUITENLANDERVARINGEN VOOR ONDERWIJS-INSTELLINGEN CARIBISCH NEDERLAND MET ERASMUS+

Erasmus+ biedt allerlei mogelijkheden voor leerlingen, studenten, docenten, jongerenwerkers en onderwijs-professionals en -instellingen in Nederland om met Europese organisaties en instellingen in contact te komen, kennis en ideeën uit te wisselen, en met (internationale) organisaties en beleidsmakers samen te werken. Ook organisaties uit het Caribisch deel van het Koninkrijk kunnen subsidieaanvragen indienen. Lees hier vier aansprekende voorbeelden!

Basisscholen Aruba gaan job shadowen in Spanje

en Sint Dominicus College deden een consortiumaanvraag voor het project Habilidadnan Digital di siglo 21 pa Aruba (Digitale vaardigheden van de 21e eeuw op Aruba). Projectcoördinator Monique Laing-Breinburg is als remedial teacher verbonden aan de Pius X School en gaat met een groep van acht leerkrachten voor job shadowing naar Spanje. "We willen hier ervaren hoe het Spaanse onderwijssysteem eruitziet en wat 21-eeuwse vaardigheden aanleren écht betekent. Voor mij komt hiermee een droom uit. Ik heb me ook persoonlijk kunnen ontwikkelen want als projectleider leer je veel over wat voor soort leider je wilt zijn. Goede afspraken maken, irritaties uitpraten: dat hoort er allemaal bij. Tegen andere docenten zou ik zeggen: durf ervoor te gaan! Het is het meer dan 100% waard."

Internationale stage voor studenten University of Curaçao (UoC)

De studenten van UoC kunnen met Erasmus+ een semester naar een Europese partnerinstelling voor een studie of een internationale stage. Elica Ras-Fullinck, manager Student Affairs & International Office van de UoC: "Een Erasmus+ ervaring levert een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van onze studenten. Je ziet de groei na een half jaar studie of stage in het buitenland, als ze vol verhalen en nieuwe ervaringen terugkeren. Er is een wereld voor ze opengegaan. We zijn vaak gefocust op Nederland, maar Erasmus+ opent voor onze studenten ook echt de bredere blik naar Europa. De focus ligt op studentenmobiliteit, maar er zijn ook stafmedewerkers op job shadowing geweest bij Europese partnerinstellingen."

Als enige SBO-dagopleiding op Curaçao verzorgt Nilda Pinto SBO onderwijs aan ruim 1700 studenten. Adjunct-directeur Micheline Marti-Nicolaas: "Als eiland hebben we een geïsoleerde positie. Met een Europese samenwerking krijgen docenten de mogelijkheid om kennis en ervaring uit te wisselen in het buitenland. Zo kunnen zij de kwaliteit van het eigen onderwijs en de docentcompetenties bevorderen. Toen ik hoorde dat onze subsidieaanvraag werd toegekend, voelde ik zoveel vreugde. Het schrijven van de aanvraag was intensief, maar ik kijk er met een goed gevoel op terug. En ik kijk erg uit naar ons schoolbezoek aan Finland!" Basisscholen Pius X, Sint Franciscus

**Nilda Pinto
SBO Curaçao
naar Finland**

“JE ZIET DE GROEI
NA EEN HALF JAAR
STUDIE OF STAGE IN
HET BUITENLAND.”

Caribische
leraren volgen
zomercursus
taaldidactiek
in Gent

Tijdens de zomervakantie ging een groep van zeven basisschooldocenten uit Sint Eustatius en Saba naar Gent in België om zich verder te verdiepen in de didactiek van het Nederlands als Vreemde Taal (NVT).

Coördinator en initiatiefnemer Adriaan D'Haens: “Door de schaalgrootte zijn er op Sint Eustatius en Saba weinig mogelijkheden om bij collega's in de klas te kijken. Met job shadowing kunnen we goede voorbeelden observeren bij Europese onderwijsinstellingen, bijvoorbeeld in Vlaanderen.

Tijdens de zomercursus wilde ik samen met leraren verder onderzoeken hoe ze hun lessen zo goed mogelijk kunnen benutten. We deden dat met workshops, lesobservaties en door samen lessen voor te bereiden.” Adriaan hoopt dat nu de eerste stappen op het gebied van internationalisering zijn gezet en dat andere scholen en eilanden zoals Sint Maarten zullen volgen. “Dat zou een mooi vervolg zijn!”

NIEUWE GEZICHTEN

RUUD NAUTS

In januari 2022 ben ik gestart als de nieuwe Programmamanager BES(t) 4 kids in opdracht van de openbare lichamen en de betrokken ministeries SZW, OCW, VWS en BZK. Ik zie het als mijn verantwoordelijkheid om in samenwerking met alle stakeholders ons ambitieuze doel te behalen, met oog voor de context van Caribisch Nederland en de verschillen tussen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Eerder ben ik vanuit het ministerie van OCW betrokken geweest bij de opstart en ontwikkeling van het programma. Ik heb een achtergrond als leraar in het basisonderwijs en het voortgezet praktijkonderwijs. Vanuit OCW heb ik mij ook bezig gehouden met voorschoolse educatie in Europees Nederland.

Het doel van BES(t) 4 kids is: kwalitatief goede, veilige en toegankelijke kinderopvang en buitenschoolse opvang voor alle kinderen van 0 tot 12 jaar in Caribisch Nederland. Want elk kind verdient de kans om zich volop te ontwikkelen.

De afgelopen jaren zijn al veel stappen gezet binnen het programma:

- Er wordt ingezet op training en scholing van het personeel in de kinderopvang en op samenwerking met Europees Nederland, om van en met elkaar te leren.
- De kosten voor de kinderopvang op alle eilanden zijn voor de meeste ouders verlaagd.
- Op elk eiland worden pedagogische netwerken opgezet en lopen pilots om meer inzicht te krijgen in wat er binnen de kinderopvang nodig en mogelijk is om kinderen op te vangen die extra zorg of begeleiding verdienen.

Neem gerust contact met mij op voor meer informatie. Dat kan via onze [website](#) en via onze [Programmasecretaris](#).

Onderwijsnieuws

MIRELLA THIJM

Sinds oktober vorig jaar ben ik beleidsmedewerker bij RCN/OCW op Sint Eustatius. In deze rol richt ik mij op het primair en voortgezet onderwijs, het tweede kansonderwijs en de sociale kanstrajecten en de onderwijszorg op Statia en Saba. Een hele boeiende functie waarin geen dag hetzelfde is en waarin je echt een bijdrage kunt leveren aan de vorming van kinderen en jongeren.

Hiervoor heb ik ruim 8 jaar binnen het tertiair onderwijs in Suriname gewerkt. Mijn laatste functie daar was *Dean of College of Agriculture and Health* op het Polytechnic College, waar ik ook colleges mocht verzorgen. Ik zal mij voor de volle 100% inzetten om een waardige bijdrage te kunnen leveren aan het onderwijs op deze mooie eilanden en zie uit naar een fijne en vruchtbare samenwerking met alle collega's en andere betrokkenen.

“IK ZAL MIJ VOOR DE VOLLE 100% INZETTEN OM EEN WAARDIGE BIJDRAGE TE KUNNEN LEVEREN AAN HET ONDERWIJS OP DEZE MOOIE EILANDEN.”

Aanvragen lerarenbeurs 2022-2023

> vanaf 1 april 2022 <

Leraren die een opleiding aan een hogeschool of universiteit willen volgen, kunnen van 1 april 12:00 uur tot en met 15 mei 17:59 uur 2022 de lerarenbeurs aanvragen.

Voor wie?

De lerarenbeurs is bestemd voor leraren die werkzaam zijn binnen het primair onderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, mbo/beroepsonderwijs en hbo. Hij is ook beschikbaar voor intern begeleiders, zorgcoördinatoren en remedial teachers.

U kunt de lerarenbeurs aanvragen voor:

- Een bachelor- of masteropleiding
- Een postinitiële masteropleiding
- Een premaster- of een schakelprogramma dat voorafgaat aan een universitaire masteropleiding.

Let op:

U kunt **geen** lerarenbeurs krijgen voor een post-hbo-opleiding.

Hoe de Lerarenbeurs aan te vragen?

Als u in Caribisch Nederland woont en geen burger servicenummer heeft, dan dient u het digitale formulier aan te vragen. U kunt daarvoor een mail sturen naar lerarenbeurs@duo.nl. Bij het onderwerp vermeldt u 'aanvraagformulier Lerarenbeurs'.

Klik hier voor meer informatie over de Lerarenbeurs

Verkenning integratie wetgeving beroepsonderwijs en SKJ

Voor het beroepsonderwijs en de sociale kanstrajecten jongeren (SKJ) geldt voor Caribisch Nederland momenteel eigen wetgeving, de zogenoemde BES-wetgeving. In Europees Nederland is er de [Wet educatie beroepsonderwijs \(Web\)](#).

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) wil samen met vo/mbo-scholen, SKJ-organisaties, openbare lichamen en ROA CN onderzoeken wat de kansen, mogelijkheden en knelpunten van één gezamenlijke wet zijn. En welke uitzonderingen er eventueel in die ene wet moeten worden vastgelegd, omdat de context in Caribisch Nederland soms toch echt anders is.

De Web BES is oorspronkelijk opgesteld naar het model van de Web in Europees Nederland, maar niet alle wetswijzigingen die daarna hebben plaatsgevonden, zijn ook in de Web BES doorgevoerd. Ook blijkt dat het mbo-onderwijs in Caribisch Nederland niet altijd kan meedoen aan experimenten of kan profiteren van bepaalde subsidieregelingen, omdat die geen juridische grondslag hebben in de Web BES. De wetten zijn als het ware steeds verder uit elkaar gegroeid. Maar zijn twee verschillende wetten eigenlijk wel nodig?

Mbo-onderwijs

Het mbo-onderwijs en de mbo-diploma's zijn in Caribisch Nederland en Europees Nederland in feite gelijkwaardig. Waarom gelden er dan wel andere urennormen? En moeten er in Caribisch Nederland nu wel of geen keuzedelen worden aangeboden? In welk opzicht verschilt de erkenning van een leerbedrijf door de SBB in Europees Nederland van die van een leerbedrijf door de ROA CN in Caribisch Nederland?

Sociale kanstrajecten jongeren

Als we kijken naar de wetgeving rondom voortijdig schoolverlaten en sociale kanstrajecten voor jongeren, geldt de SKJ-wet in Caribisch Nederland alleen voor jongeren zonder diploma die daadwerkelijk zijn uitgeschreven uit het onderwijs. In Europees Nederland daarentegen richt het beleid en de wetgeving zich voor een belangrijk deel juist op het voorkómen van voortijdig schoolverlaten, bijvoorbeeld door veel aandacht te besteden aan verzuim en een sterke samenwerking tussen ketenpartners. Kan die preventieve aanpak mogelijk ook in Caribisch Nederland een plek krijgen? En wat betekent dat voor de organisatie en samenwerking?

Deze en andere kwesties ten aanzien van eenduidige wetgeving worden de komende tijd nader onderzocht.

Meer hospitality opleidingen voor Saba en Sint Eustatius

De horecasector op Saba en Sint Eustatius groeit en daarmee ook de vraag naar goed opgeleid personeel.

OCW stelt daarom middelen beschikbaar om een extra investering te kunnen doen in de opleiding van (toekomstig) personeel.

De Saba Comprehensive School en Gwendoline van Puttschool bieden al Hospitality CVQ opleidingen aan op niveau 1 en 2 (red.: vergelijkbaar met mbo 1 en 2), maar er is ook behoefte aan personeel op hogere niveaus. Daarom wordt gekeken naar een samenwerking met het National Institute for Professional Advancement ([NIPA](#)) op Sint Maarten. OCW heeft mw. Angela Dekker aangesteld als tijdelijke projectleider om de samenwerking tussen de onderwijsinstellingen verder te onderzoeken en vorm te geven. Het is de bedoeling om in het nieuwe schooljaar 2022-2023 te starten met een aanbod voor zowel jongeren als volwassenen (zij-instromers).

Cultuureducatie met Kwaliteit in CN

FONDS VOOR
CULTOOR
PARTICIPATIE

De subsidieregeling **Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024 Caribisch Nederland (CmK)** van het **Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP)** draagt bij aan de steeds levendigere cultuureducatie op de eilanden; van een culturele canon tot de viering van Black History Month tot de training van cultuurcoördinatoren. Dit gebeurt zowel binnen- als buitenschools. Onderstaand een overzicht van initiatieven die nu op basis van de CMK CN-plannen lopen op Bonaire, Saba en Sint Eustatius.

Communities of Practice op Bonaire

Een van de conclusies na de **LKCA** training van cultuurcoördinatoren in maart 2020 is dat het samen al-doende-leren van essentieel belang is voor het duurzaam ontwikkelen van de cultuureducatie. Op Bonaire heeft Fundashon Plataforma Kultural als subsidiepenvoerder het vormen van Communities of Practice centraal gesteld in hun CmK plan. Dit gebeurt tijdens het maandelijkse Co-Creatie Café voor leerkrachten en culturele partners. De penvoerder vervult een intermediaire rol en faciliteert en initieert samenwerking tussen basisscholen, het openbaar lichaam en het culturele veld. Het samenwerken voor CmK doeleinden vereist veel flexibiliteit, creativiteit en geduld van alle betrokken partijen. Zoals Ghislaine Monte, projectmedewerker CMK, stelt: "We zijn aan het pionieren dus we zijn eigenlijk bezig met maatwerk op het gebied van cultuureducatie voor Bonaire. Dit kan alleen succesvol zijn als we het samen doen, altijd met het einddoel in gedachten. We doen het voor de kinderen van Bonaire."

Canon van Saba

De samenwerking tussen de Sacred Heart School, de culturele partners en de Saba Comprehensive School als penvoerder, laat een integraal CmK plan zien, waarin cultuureducatie centraal staat. De partners maken de verbinding met de curricula voor het primair en voortgezet onderwijs van Saba, waardoor de cultuureducatie ook aansluit bij de nieuwe Canon van Saba en daarmee bij het hele eiland. Het openbaar lichaam Saba en de Saba Comprehensive School hebben vanuit hun samenwerking ruimte beschikbaar gesteld voor culturele activiteiten waaronder toneel, dans- en muzieklessen. Een CmK stuurgroep is in het leven geroepen die werkt aan kwaliteitsverbetering, ontwikkeling van cultuureducatie op Saba, een plan voor diverse activiteiten en een evenementenkalender. Het idee is om meer samenwerking, deling van middelen en expertise onder de betrokkenen te bereiken.

Stepping back, Moving forward op Sint Eustatius

Foundation Gateway to Success pakt als subsidiepenvoerder de draad op van de culturele ontwikkeling van de kinderen op Sint Eustatius. De rijke culturele geschiedenis komt met hun plan structureel terug in de scholen. Ook hier verbinden de partners zich met elkaar en koppelen zij heden en verleden. Stepping back, Moving forward heeft ook een culturele canon benadering. Leerlingen van de basisschool kunnen, dankzij de regeling, deelnemen aan dans- en muzieklessen.

DIT KAN ALLEEN SUCCESVOL ZIJN ALS WE HET SAMEN DOEN, ALTIJD MET HET EINDDOEL IN GEDACHTEN. WE DOEN HET VOOR DE KINDEREN VAN BONAIRE.

De CmK stuurgroep Saba

Speciaal loket voor aanvragen Rijkscultuurfondsen

In 2020 heeft OCW besloten om meer aandacht te schenken aan de culturele sector op de eilanden van het Caribisch deel van het Koninkrijk. Uit een enquête bleek dat aanvragers soms moeite hebben met het vinden van de juiste fondsen. Sinds 19 januari 2022 is daarom in samenwerking met het *Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied (PBCCG)* een speciaal loket geopend om aanvragers te helpen bij het verkrijgen van subsidies voor culturele projecten.

Geïnteresseerden kunnen via de [Facebook pagina](#) van het Digitaal Verbindingsloket een belafspraak maken. Voor de belafspraak kan men het loket bereiken via Whatsapp-nummer +5999 686 6266 om het projectidee voor te leggen. Het loket zoekt dan een passend Rijkscultuurfonds en brengt de aanvrager hiermee in contact.

Op de [website van PBCCG](#) staat veel informatie over hoe in aanmerking te komen voor een subsidie. Zo moet een projectplan een kwalitatief en duurzaam karakter hebben, gericht zijn op een breed publiek en relateren aan een van de volgende werkerreinen: Geschiedenis & Letteren, Beeldende & Visuele Kunst, Podiumkunsten (theater, dans muziek, Circus en Story Telling), Cultuureducatie, Natuurbehoud en Monumentenbehoud.

Uiteraard staat het aanvragers ook vrij om direct contact op te nemen met de Rijkscultuurfondsen zoals Fonds Podiumkunsten, Fonds voor Cultuurparticipatie, Mondriaan Fonds, Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Nederlands Letterenfonds en het Filmfonds. Op de website van RCN is een pagina ingericht met de [contactgegevens per fonds](#).

Het Digitaal Verbindingsloket is een pilot met een looptijd van negen maanden en is een initiatief van een werkgroep die speciaal is opgericht om de toegankelijkheid en de zichtbaarheid van de Rijkscultuurfondsen in het Caribische deel van het Koninkrijk te vergroten en de communicatie tussen de partijen te versterken.

THEMA

Cultuur en onderwijs

CJP Cultuurkaart, ook voor leerlingen in Caribisch Nederland

De CJP Cultuurkaart is een door OCW gefinancierde subsidie-regeling voor het vak CKV (culturele en kunstzinnige vorming). De regeling wordt uitgevoerd door Stichting CJP in Amsterdam. Zij hebben nu budget voor de leerlingen in Caribisch Nederland om culturele activiteiten op de eilanden te ondernemen.

Primair onderwijs

Voor de leerlingen in het primair onderwijs is er vanuit deze regeling financiering beschikbaar voor cultuureducatie in de vorm van bijvoorbeeld een museumbezoek of workshop.

Voortgezet onderwijs

Voor de VO-scholen werkt het een beetje anders. Deze scholen kunnen subsidie ontvangen voor geplande culturele activiteiten. In 2022 gaat het om 10,50 euro per leerling. Dit cultuurbudget is bestemd voor de CKV docent (en leerling) zodat deze zelf kan kiezen welke activiteiten het beste aansluiten bij de leerlingen en met welke culturele aanbieders zij die willen organiseren. Het is dus nadrukkelijk de bedoeling om daar culturele partijen van buiten de school bij te betrekken. Daarvoor vraagt Stichting CJP aan de CKV docent(en) om in een eenvoudig plan te beschrijven welke culturele activiteiten ze in 2022 gaan ondernemen en hoe ze de beschikbare middelen daarvoor willen inzetten.

De spelregels

- U maakt (per school) een kort plan met een overzicht van culturele activiteiten die u met het beschikbare geld in 2022 gaat ondernemen en stuurt deze voor 1 mei 2022 naar directie@cjp.nl.
- Bij de aanvraag stuurt u een afschrift mee van de bankrekening van de school waar CJP het bedrag naartoe kan overmaken en een overzicht van het officiële aantal leerlingen voortgezet onderwijs per klas/niveau.
- Het beschikbare geld moet conform het plan worden besteed, en is dus echt bedoeld ter ondersteuning van cultuureducatie en de implementatie van het plan.
- CJP ontvangt graag na afloop een verslag van activiteiten vanuit de CKV sectie of -docent(en).
- Binnen de regeling, en dat geldt dus voor alle scholen en culturele instellingen, wordt 5% van het beschikbare bedrag ingehouden door Stichting CJP. Deze bijdrage is bedoeld om de kosten van de Regeling Cultuurkaart te dekken. U krijgt dus 10,50 euro per leerling minus 5% overgemaakt. Het geld wordt in dollars overgemaakt, tegen de dagkoers.

ROA CN scherpt organisatie en processen aan

Het tienjarige bestaan van ROA CN eind vorig jaar vormde een goed moment om zowel terug als vooruit te blikken. Wat is er tot nu toe bereikt en waar werkt ROA CN naartoe?

Bovenste rij, v.l.n.r.: Jochem Batstra (adviseur), Nancy Persad (adviseur), Elyane Nicolaas (directeur), Judette Frederiks (manager arbeidsmarkt), Violet Duggins Gumbs (adviseur), Amy Flores- Van Grieken (office manager) Gehurkt, v.l.n.r.: de adviseurs Janine Pietersen, Fernon Estanista, Fleurtje Veldkamp en Robert Westra.

Together we make it work

De eerste 10 jaar stonden vooral in het teken van de organisatie gestalte geven, het geven van adviezen over de doelmatigheid en arbeidsmarktrelevantie van nieuwe opleidingen en het trainen van Praktijkopleiders. Het tienjarig bestaan is gevierd door naar de ketenpartners toe te gaan en ze te trakteren. Tijdens deze bezoeken heeft ROA CN feedback gevraagd over wat ze moet behouden en waar ze nog meer van kan laten zien. Daarnaast zijn er verschillende platforms en bijeenkomsten georganiseerd om over de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt te spreken.

Het managementteam en de adviseurs hebben vanuit deze feedback **het organisatieontwikkeltraject "Samen naar The Next Level"** uitgestippeld met concrete doelen die per jaar bereikt moeten worden. Rode draad door dit traject is de wens om nog meer waarde toe te voegen voor de ketenpartners door verbindend, proactief en deskundig te zijn. ROA CN wil de volgende stap maken in haar dienstverlening en op effectieve wijze kwaliteit bieden aan alle samenwerkingspartners. Een Taskforce onderwijs is actief en voor elke arbeidsmarktsector is er een jaarplanning voor het bijbrengen van kennis en trends.

Recente ontwikkelingen binnen ROA CN

- ROA CN wordt sinds kort aangestuurd door een tweekoppig managementteam: Elyane Nicolaas (directeur, met portefeuille onderwijs) en Judette Frederiks (manager arbeidsmarkt);
- Per 1 februari zijn er twee nieuwe adviseur/trainers gestart:
 - Op Saba, Jochem Batstra
 - Op Bonaire, de TOP-trainee Robert Westra
- Met **TVET Barbados** is een contract afgesloten voor de inkoop van *external verifier* (EV) diensten (red.: de EV heeft inhoudelijke expertise en ervaring in het vak, hij beoordeelt of het assessment voldoet aan de juiste kwaliteit).
- De procedure voor de beroepspraktijkvorming (BPV) wordt aangepast, in overleg met de scholen, om beter aan te sluiten bij de Caribbean Vocational Qualification (CVQ beroepsonderwijs) van **CXC** op Saba en Sint Eustatius.
- Op Bonaire is een taskforce onderwijs opgezet, die zich bezighoudt met de kwaliteit van de beroepspraktijkvorming.
- Op Sint Eustatius is een *labour market platform* opgezet, dat een impuls geeft aan de juiste aansluiting van vraag en aanbod op de lokale arbeidsmarkt.
- ROA CN investeert in de kwaliteit van haar team met trainingen op het gebied van advies en training.

Klik voor informatie

Bezoek de website van ROA CN voor **meer informatie over de organisatie en activiteiten.**

THEMA

Nieuws over arbeidsvoorwaarden

Stella a slag pa vmbo i ke sigi ku un estudio na nivel di mbo.

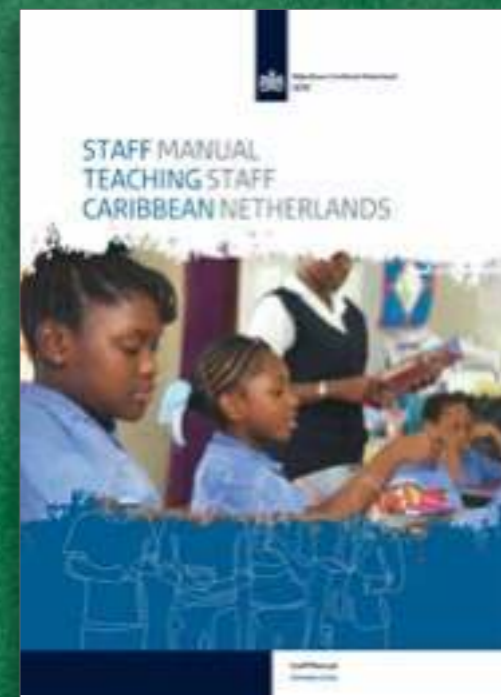
Wat kunt u verwachten van ROA CN in 2022:

- ROA CN gaat een nulmeting uitvoeren om de tevredenheid van de ketenpartners te meten.
- Er komt een *Nulmeting arbeidsmarkt en onderwijs* om de tevredenheid van de bedrijven over de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in kaart te brengen.
- Om voor ieder eiland een klankbordfunctie te hebben, werkt ROA CN nu ook aan het installeren van een studentenraad voor Sint Eustatius en Saba, naast de bestaande studentenraad voor Bonaire.
- ROA CN werkt aan een nieuwsbrief die 4 keer per jaar zal uitkomen.
- Om de samenwerking met de verschillende stakeholders te intensiveren, werkt ROA aan een upgrade van de overlegstructuur (netwerkbijeenkomsten, branche meetings en opzetten van een *labour market platform* op alle drie de eilanden).
- Procedures worden herzien, zoals het vereenvoudigen en digitaliseren van het aanmeldingsproces.
- De praktijkopleiderstraining wordt geüpgraded: de begeleiders van de student gaan nog interactiever aan de slag in de training, zodat ze hun vaardigheden kunnen toepassen in de praktijk.
- Accounthouders zijn aangesteld voor de verschillende opleidingsdomeinen. Iedere adviseur heeft zijn eigen aandachtsgebied, waardoor een relatie wordt opgebouwd en sneller kan worden ingespeeld op de behoefte van de sector.

Nieuw Personeelshandboek Onderwijspersoneel

In 2022 verschijnt een nieuwe versie van het Personeelshandboek voor onderwijspersoneel op Caribisch Nederland. In het handboek worden de rechten en plichten van werkgevers en werknemers en andere arbeidsvoorwaarden beschreven.

Het is een handig hulpmiddel om bijvoorbeeld na te lezen wat er moet gebeuren als een werknemer ziek wordt, in welke gevallen werknemers verlof kunnen aanvragen, hoe het functioneringsgesprek eruitziet en wat er is geregeld rond het pensioen. Het nieuwe handboek zal uitgebreider zijn dan het huidige personeelshandboek, uit 2018. In de loop van het jaar zullen we u hierover nader informeren en zal het Personeelshandboek op de website te vinden zijn.

[Klik hier](#) voor het huidige personeelshandboek in het Nederlands en Engels

Hoe komt de arbeidsvoorwaarden-overeenkomst tot stand?

De rechten en verplichtingen van werkgevers en werknemers op het werk zijn vastgelegd in wetten en regelgeving. Om een voorbeeld te noemen: de salarissen liggen vast in het Bezoldigingsbesluit Onderwijspersoneel. Deze rechten en plichten worden aangeduid met het woord rechtspositie. Belangrijke rechtspositie-onderwerpen die vaak wijzigen worden ook arbeidsvoorwaarden genoemd.

In het onderwijs wordt alleen onderhandeld over de lonen en de toelagen. Dat is bepaald in de Wet op het primair onderwijs BES (art. 37) en de Wet op het voortgezet onderwijs BES (art.90). Voor het overige worden de arbeidsvoorwaarden van RCN overgenomen.

De onderhandelingen hierover tussen werkgevers en werknemers vinden plaats in het *Op Overeenstemming Gericht Overleg* (OOGO). Op Bonaire nemen aan dit overleg de schoolbesturen deel,

de vakbonden Simabo en ABVO en de gedeputeerde van het eilandbestuur. Op Saba en Sint Eustatius zijn geen onderwijsvakbonden. In plaats daarvan neemt een representatieve vertegenwoordiging van het personeel deel aan het OOGO. Verder zijn van ieder eiland de schoolbesturen en de gedeputeerde bij het overleg aanwezig. Deze OOGO's vonden dit jaar in februari 2022 plaats.

De afspraken worden vastgelegd in de arbeidsvoorwaardenovereenkomst die door iedere OOGO-deelnemer wordt getekend. Vervolgens worden de afspraken vastgelegd in het eerdergenoemde Bezoldigingsbesluit, de Regeling bezoldiging en toelagen onderwijspersoneel per eiland.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) stelt geld beschikbaar aan alle scholen om de arbeidsvoorwaarden te verbeteren. Het bedrag voor verbetering van de arbeidsvoorwaarden wordt vastgesteld aan de hand van een objectief rekenmodel.

THEMA *Onderwijsnieuws*

THEMA *Nieuws over arbeidsvoorwaarden*

INSPECTIERAPPORTEN GEPUBLICEERD

De inspectierapporten naar aanleiding van het laatste inspectiebezoek aan Caribisch Nederland in de maand november zijn gepubliceerd.

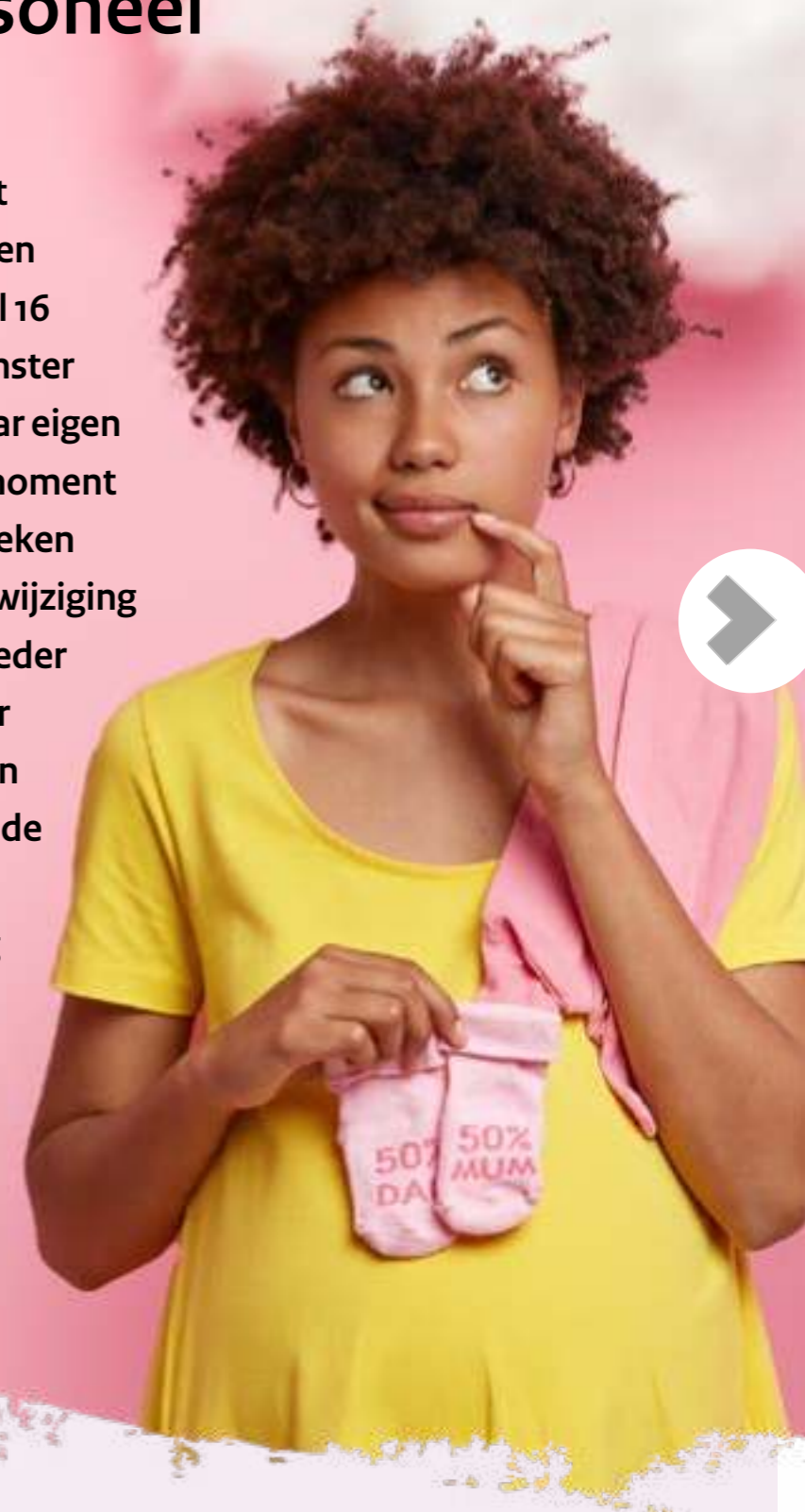
INSPECTIERAPPORTEN
BONAIRE

INSPECTIERAPPORTEN
SINT EUSTATIUS

INSPECTIERAPPORTEN
SABA

Wijziging zwangerschapsverlof onderwijspersoneel

Werkneemsters blijven recht houden op zwangerschaps- en bevallingsverlof van in totaal 16 weken. Maar een werkneemster kan haar verlof niet meer naar eigen keuze in laten gaan op een moment ergens tussen zes en twee weken voor de bevalling. Met deze wijziging is geregeld dat het verlof in ieder geval in moet gaan vanaf vier weken voor de bevalling en in ieder geval tot zes weken na de bevalling moet duren. Deze wijzigingen zijn al in werking getreden op 1 januari 2021, ook voor het onderwijs.

Voed-/kolfverlof ook voor onderwijspersoneel

Werkneemsters hebben het recht om gedurende negen maanden na de bevalling hun kind te voeden of te kolven tijdens werktijd. Zij mogen daartoe hun werktijd onderbreken. De werkgever biedt daartoe de gelegenheid en stelt, waar nodig, een geschikte af te sluiten ruimte ter beschikking.

De tijd die gebruikt wordt voor het voeden of kolven geldt als gewone werktijd waarover werkneemster recht heeft op loon. De onderbrekingen bedoeld om te voeden en te kolven vinden plaats zo vaak en zo lang als nodig is, maar bedragen gezamenlijk ten hoogste een vierde van de dagelijkse arbeidsduur. Werkgever en werkneemster stellen in overleg het tijdstip en de duur van de onderbrekingen vast.

Deze wijzigingen zijn al in werking getreden op 1 januari 2021, ook voor het onderwijs. Heeft een werkneemster in de periode 1 januari 2021 tot nu vrij moeten nemen om te voeden of te kolven? Dan moet zij die tijd terugkrijgen van de werkgever. Dat kan bijvoorbeeld door het vakantietegoed te verhogen met de gemiste tijd voor kolven en/of voeden.

Nieuwe arbeidsvoorwaardenovereenkomst voor onderwijspersoneel Caribisch Nederland

Vertegenwoordigers van de openbare lichamen, schoolbesturen, vakbonden en het onderwijspersoneel van Bonaire, Sint Eustatius en Saba ondertekenden recent een nieuwe arbeidsvoorwaardenovereenkomst.

Vertegenwoordigers van de scholen op Sint Eustatius tijdens de ondertekening.

In de nieuwe overeenkomst is vastgelegd dat de salarisbedragen met 4,2% zijn verhoogd. Deze salarisverhoging gaat met terugwerkende kracht in per 1 september 2021. Daarnaast ontvangt het onderwijspersoneel eenmalig een bruto uitkering van \$500 naar rato voor een ieder die op 1 september 2021 in dienst was en op 1 maart 2022 nog in dienst is of was. Voor Sint Eustatius en Saba wordt deze uitkering nog aangevuld met de Bovenwindentoeelage of Vereveningsbijdrage.

De nieuwe overeenkomst is van toepassing op zowel het onderwijsgevend als - ondersteunend personeel en geldt voor de periode 1 januari 2021 tot en

met 31 december 2023. Tussen eind 2022 en begin 2023 wordt vastgesteld of er ruimte beschikbaar is voor verdere loonontwikkeling.

Daarnaast wordt in 2022 een besluit genomen over de besteding van de gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona.

Ook wordt in 2022 en 2023 afgesproken op welke wijze de middelen voor de arbeidsmarkttoelage verdeeld gaan worden. Deze gelden zijn vanuit het NPO beschikbaar gesteld voor opleiding en ontwikkeling die vanwege corona noodzakelijk is (geworden). Voor wat betreft de pensioenregeling en het invaliditeitspensioen gelden voor het onderwijspersoneel eveneens de eerder overeengekomen afspraken voor de ambtenaren.

Tijdens de looptijd van deze nieuwe overeenkomst gaan de partijen ook werken aan verdere professionalisering van de medezeggenschap. Het voornemen is om de Wet Medezeggenschap Scholen uit te breiden naar de scholen van Caribisch Nederland. Als onderdeel van de beoogde professionaliseringsslag krijgen de medezeggenschapsraden van de scholen in Caribisch Nederland in de toekomst ook instemmings- en adviesrecht.

En tenslotte wordt tijdens de looptijd van de nieuwe overeenkomst ook het arbeidsvoorwaardenoverleg verder geprofessionaliseerd.